

ORTA ASYA VE ORTA DOĞU TOPRAKLARINDAN ÇOCUK VE ERGEN TEMALİ FİLMLER: CENGİZ'İN ÇOCUKLARI VE KEFERNAHUM'UN ERIKSON'UN PSİKOSOSYAL KURAMINA GÖRE İNCELENMESİ

Araştırma Makalesi / Research Article

Kılıç, Ş. (2021) Orta Doğu ve Orta Asya topraklarından çocuk ve ergen temalı filmler: Cengiz'in çocukları ve Kefernahum'un Erikson'un psikososyal kuramına göre incelenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(2), 930-943.

Geliş Tarihi: 05.05.2021

Kabul Tarihi: 27.05.2021

E-ISSN: 2149-3871

Doç. Dr. Şükran KILIÇ
Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
kilic.sukran@gmail.com
ORCID No: 0000-0001-7411-1852

ÖZ

Sinemanın temel amacı bireyin duygularını betimlemek ve resmetmektir. Sinema ve psikolojik değerlendirmeler arasındaki etkileşim sadece bireyin duygu, düşünce ve yaşantılarının ele alınmasını sağlamaz, aynı zamanda bireyin yaşamla ilgili motivasyonunun da incelenmesini sağlamaktadır. Psikososyal bakış açısı sinema filmlerinde psikolojik yönü sadece gelişim aşamalarıyla analiz etmekle kalmayıp aynı zamanda filmdeki karakterin üstlendiği role ilişkin bir fikir de ortaya çıkarmaktadır. Psikososyal gelişim kuramının temsilcisi Erikson kimlik gelişiminin yaşam boyu olduğunu, kültür ve toplumun bireylerin kimliklerini şekillendirmede aktif bir rol oynadığını belirtmektedir. Bu çalışmanın temel amacı Cengiz'in Çocukları ve Kefernahum filmlerinin Erikson'un psikososyal kuramında yer alan çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası psikososyal evreleri çerçevesinde analiz edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Sonuç olarak Erikson'un psikososyal kuramının bakış açısı ve kuramındaki çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası psikososyal evrelerinin filmlerdeki çocuk ve ergen karakterlerin yaşamlarına nasıl yansıtıldığı ortaya konulmuştur ve konu ile ilgili gelecek çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Erikson, Cengiz'in çocukları, Kefernahum. Sinema.

CHILDREN AND ADOLESCENT THEMED FILMS FROM THE MIDDLE ASIAN AND MIDDLE EAST LANDS: AN INVESTIGATION OF THE CHILDREN OF CENGHIS AND KEFERNAHUM ACCORDING TO ERIKSON'S PSYCHOSOCIAL THEORY

ABSTRACT

The main purpose of cinema is to describe and portray the feelings of the individual. The interaction between cinema and psychological evaluations not only enables the individual's feelings, thoughts, and experiences to be addressed, but also enables the individual's motivation related to life to be examined. The psychosocial perspective not only analyzes the psychological aspect in motion pictures with its developmental stages but also reveals an idea of the role played by the character in the film. Erikson, the representative of psychosocial development theory states that identity development is lifelong and that culture and society play an active role in shaping individuals' identities. The main purpose of this study is to analyze the children of Cengish and Cefernahüm movies within the framework of Erikson's sense of industry versus inferiority and identity versus role confusion. For this purpose, document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. As a result, the perspective of Erikson's psychosocial theory and how the psychosocial stages of the psychosocial phases of the sense of inferiority against industriousness and the role confusion

against gaining identity reflect on the lives of the children and adolescent characters in the films have been revealed and suggestions have been submitted for future studies.

Keywords: Erikson, The children of Cenghis, Caphernaüm, Cinema.

1. GİRİŞ

Sinema ve psikolojinin etkileşimini inceleyen Hugo Münsterberg sinemanın temel amacının bireyin duygularını betimlemek ve resmetmek olduğunu belirtmektedir (Sinnenbrink, 2009). Bununla birlikte sinema ve psikolojik değerlendirmeler arasındaki etkileşim sadece bireyin duygu, düşünce ve yaşantılarının ele alınmasını sağlamaz, aynı zamanda bireyin yaşamla ilgili motivasyonunun da incelenmesini sağlamaktadır (Schneider, 1987). 1970'li yıllardan itibaren sinemanın psikanalitik yaklaşımdan yararlanmaya başladığını söylemek mümkündür (Wedding ve Niemiec, 2003). Bununla birlikte psikanalitik yaklaşım ve sinemanın ilk buluşması Otto Rank'ın Stelle Rye ve Paul Wegener'in 1913 yılında yönettiği Prag'lı Öğrenci isimli filmi incelemesi ile gerçekleşmiştir. Psikanalitik yaklaşım açısından ele alındığında sinema deneyimi ve sinemadan alınan keyfin olumsuz bir bağlamda karşılık bulduğu ve psikanalitik kuramın sinemadaki yansımalarının daha içe dönük (içine kapalı) olduğu söylenebilir (Özdoğru, 2020) Buna karşın psikososyal yaklaşımın filmdeki ana veya belirli karakterin psikolojik problemini yansıtan çeşitli davranışları ortaya çıkardığı ifade edilmektedir. Psikososyal bakış açısı psikolojik yönü gelişim aşamalarıyla analiz etmek, izleyicinin veya okuyucunun yalnızca belirli bir karakterin etrafındaki durumu kolayca anlamasına yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda karakterin üstlendiği role ilişkin bir fikir de ortaya çıkarmaktadır (Anngraeni, 2017, akt., Pradipta, 2019).

Psikososyal Gelişim Kuramının temsilcisi olan Erikson (1963), psikososyal gelişim kuramını Freud'un psikoseksüel gelişim kuramından ilham alarak geliştirmiştir. Hem Freud hem de Erikson, bireylerin kimliklerinin aşamalar halinde geliştiğini öne sürmüştür. Bununla birlikte, kimliklerin biyolojik dürtüler ve ihtiyaçlardan oluştuğunu öne süren Freud'dan farklı olarak Erikson (1963, 1968) kimlik gelişiminde kültür ve toplumun bireylerin kimliklerini şekillendirmede aktif bir rol oynadığına inanmaktadır. Erikson'a göre kimlik duygusu bireyin arzuları, hayalleri, düşünceleri ve anlarıyla evrende bağımsız bir varlık halinde var olmalı ve de bireyin kimliğini bireyin görüşleri, idealleri, ilkeleri ve içinde yaşadığı toplumda sergilediği davranışları ve duruşu da oluşturmaktadır (Erikson, 1997/2014). Erikson, Freud dan farklı olarak kuramında yaşam boyu gelişimi ele almış ve psikososyal gelişimi aşamalı oluşum ilkesi (epigenetik ilke) ile açıklamıştır. Çocuğun kişisel ve sosyal olgunlaşmasını ele alarak çocuğun olgunlaştıkça bir dizi psikososyal bunalımdan ya da krizden geçtiğini belirtmiştir. Ancak bu bunalım ya da kriz bir felaket değildir. Her bir psikososyal gelişim evresinde bireyin çatışmalarını çözmesi ve kimliğini güçlendirmesi için bir fırsattır (Erikson, 1968)

Erikson sinemayı da kimliği etkileyebilecek bir sosyalleşme kaynağı olarak değerlendirmiştir (Arnett, 1995, 2000; Erikson, 1968). Erikson, İsveçli Yönetmen Ingmar Bergman'ın ölümle ve kendisiyle olan hesaplaşmasını rüyalar aracılığı ile yapan yaşlı bir profesörün anlatıldığı Wild Strawberries (Yaban Çilekleri) isimli filmi psikososyal gelişim kuramı açısından analiz etmiştir. Bu film analizinde Erikson (1976) psikolojik öğelerin incelenmesinde, değerlendirilmesinde ve açıklanmasında sinemanın önemli ve işlevsel bir araç niteliği taşıdığını ortaya koymuştur, bununla birlikte sinemanın kimlik kavramını etkileyen önemli bir sosyalleşme aracı olduğu görüşünü de böylece desteklemiştir. Bu çalışmada Erikson'un sinema ile ilgili görüşü doğrultusunda psikososyal gelişim kuramı temel alınarak Orta Asya ve Orta Doğu topraklarına ait temaları çocuk ve çocukların yaşamları üzerine odaklanan iki film analiz edilecektir. Bu kapsamda Cengiz'in çocukları ve Kefernahum isimli filmlerin analizleri çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası evreleri kapsamında ele alınmıştır.

Çalışkanlığa karşı aşağılık Duygusu

Çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu evresi çocukların aile dışındaki daha geniş bir psikososyal çevreye (örn. okul, akran grupları) adım attığı bir evreyi temsil eder. Çocuklar bu evrede başarılı olurlarsa, toplum içinde kendilerine anlamlı bir sosyal rol geliştirebilirler. Erikson'a göre (1963) bir önceki psikososyal evreyi olumlu bir şekilde geçiren çocuklar orta çocukluk dönemini temsil eden çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu evresine enerjilerini, erken çocukluk dönemindeki hayallerini gerçekçi birer başarıya dönüştürmeye ve yönlendirmeye hazır bir şekilde girerler. Erikson (1963) yetişkinlerin beklentileri ile çocukların dürtülerini engellemeye yönelik kapasitelerinin bir araya gelmesi ile ortaya çıkan birleşimin, orta çocukluk döneminin çatışması için zemin hazırladığını düşünmüştür. Çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu çatışması, çocuklar yararlı beceriler ve görevlerde yetkinlik duygusunu geliştirmelerini sağlayan deneyimler yaşadıklarında olumlu bir şekilde çözümlenmektedir. Bu evrede çocuklar çalışıp başarılı olduklarında benlik saygıları ve kendilik değerleri gelişmektedir, bu süreç onların bir yetkinlik duygusu geliştirmelerine ve toplumda etkili üreticiler olmalarına yardımcı olmaktadır. Çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu evresini olumlu bir şekilde geçiremeyen çocuklar aşağılık duygusu geliştirmekte, bu durum da çocuğun yeteneklerini ve toplumdaki değerini sorgulamasına neden olmaktadır (Issawi ve Dauphin, 2017).

Kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası

Kimlik bireyin tek başına kazabileceği bir süreç değildir, tıpkı bebeklik ve çocukluk döneminde olduğu gibi ergenlik döneminde de kimliğin kazanımı bireylerin birbirlerini karşılıklı tanıma ve mutlak güvenilirlik üzerinden ele alınır, dolayısıyla kimliğin ilk oluşan biçimleri daha sonraki dönemlerdeki kimlik gelişimini etkilemektedir (Miller, 2002/2008; Chavez, 2016). Erikson'a (1963) göre ergenlik döneminde kimlik başkaları tarafından kabul edilerek ve takdir edilerek gelişmektedir. Bununla birlikte başkaları tarafından takdir edilme ile karşılıklı güvenin işaret ettiği *psikososyal karşılıklılık* kavramı kimliğin gelişiminde sosyal ilişkilerin önemini vurgulamaktadır. Hem diğer insanlarla yüksek kaliteli ve tatmin edici ilişkilerin oluşması (Walsh vd., 2010) hem de oluşan kimlik duygusu (Dumas vd., 2009) ergenlik dönemindeki psikolojik refah ve mutluluk için önemlidir. Ergenlerin temel görevi çocukluktan itibaren getirmiş oldukları çeşitli özdeşimleri daha bütüncül bir kimlikte bir araya getirmektir. Bu süreçte "ben kimim?" sorusuna cevap bulmakta güçlük çeken ergenler rollerini ve özdeşimlerini bütünleştiremedikleri takdirde kişilik parçalanarak kimlik dağınıklığı ortaya çıkmaktadır (Erikson, 1959; Schwartz, 2001) Olumlu çözülmüş bir kimlik-rol karmaşası krizi ergenlerin kendilik algısını ve kendilik imajını istikrarlı bir kişisel kimliğe entegre etmesine, farklı rollerin üstlenilmesine ve bu rollerin gerçekleştirilmesindeki performansın güçlenmesini sağlar (Erikson, 1968).

2. YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, basılı ve/veya elektronik materyaller gibi belgeleri incelemek ve değerlendirmek amacıyla kullanılan sistematik bir yöntemdir (Rapley, 2007). Nitel araştırmada kullanılan diğer yöntemlerde olduğu gibi doküman analizi de incelenen dokümandan anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış, kavrayış oluşturmak ve görgül (amprik) bir bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve aynı zamanda yorumlanmasını gerektirmektedir (Corbin ve Strauss, 2008; Rapley, 2007). Geray (2006) dokümanları (bilgi ve belgeleri); niteliklerine ve buldukları ortama göre sınıflamıştır. Bu çalışmada Geray'ın tanımlamasında geçen niteliklerine göre dokümanlar başlığı altında yer alan görsel işitsel temelli olanlardan sinema filmleri kullanılacaktır. Doküman analizi üç aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar sırasıyla şu şekilde belirtilmektedir; analiz edilecek uygun doküman(ların) seçilmesi, kategorilerin belirlenmesi ve kullanılacak analiz biriminin belirlenmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu kapsamda analiz edilecek dokümanlar yukarıda da belirtildiği üzere sinema filmleridir.

2.1.1. İşlem Yolu

Araştırmaya Erikson'un Psikososyal Kuramına uygun nitelikte olan filmlerin seçimi ile başlanmıştır. Bu kuramın temel kavramlarını içerebilecek 2 film belirlenmiştir. Filmlerin belirlenmesinde 2000 yılından sonra vizyona girmesi, özellikle uluslararası alanda nitelikli yapımlar arasında gösterilen filmler arasında olması ve IMDB (İnternet movie database) puanlarının yüksek olması kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu çalışmada ele alınan filmler; 2017 yılında 90. Akademi Ödülleri'nde En İyi Yabancı Dilde Film kategorisinde Moğolistanı temsilen seçilen Cengiz'in çocukları ve 2018 yılında Cannes Film Festivalinde Jüri Özel Ödülü alan Kefernahum filmidir. Bu filmler için Erik Erikson'un psikososyal kuramı kapsamında çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası evreleri doküman analizi çalışmasının kategorileri olarak belirlenmiştir. Ayrıca bu kategorilerde yer alan temel kavramlar ve bu kavramlarla ilgili sahnelerin dakikaları da belirlenmiştir. Çalışmanın analiz birimleri de filmlerdeki ana çocuk karakterler ve yaşamları olarak ele alınmıştır. Daha sonra çocuk gelişimi ve psikolojisi alanlarında uzmanlıkları olan iki ayrı uzman da belirtilen kategoriler ve bu kategoriler de yer alan temel kavramlara göre filmleri incelemiştir. Uzmanlara aynı zamanda filmler hakkındaki yorumlar ve değerlendirmeler de iletilmiştir. Gerekli görülen bazı sahnelerdeki yorumlar ve değerlendirmeler uzmanların görüşleri kapsamında tekrar incelenmiştir. Her iki filmin künyelerine ait bilgiler aşağıdaki Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Filmlerin Künyeleri

Filmin adı	Cengiz'in Çocukları	Kefernahum
Filmin orijinal adı	Chingisiin Huuhduud	Caphernaüm
Filmin Yönetmeni	Zolbayar Dorj	Nadine Labaki
Filmin Senarist (leri)	Zolbayar Dorj	Ladine Labaki
Yapım yılı ve ülke	2017 Moğolistan	2018 Lübnan
Oyuncular	Dorjsambuu Dambii (ana karakter Bymbaa Dambii), Dorj Dambii (Bymba'nın ağabeyi), Brittany Belt (Sarah), Ankhnyam Ragchaa (Bymba'nın annesi), Batmend Baast (Bymba'nın babası) ve Batnairamdal Tsewegjav (Bold)	Zain Al Rafeaa (ana karakter Zain), Yordanos Shiferaw (Rahil -aynı zamanda Tigest), Kawthar Al Haddad (Souad, Zain'in annesi), Fadi Kamel Youssef (Selim, Zain'in babası), Cedra Izam (Sahar, Zain'in kız kardeşi), Nour el Husseini (Assad, Sahar'ın kocası), Farah Hasno (Maysoun, Suriyeli genç bir mülteci kız),Alaa Chouchnieh (Aspro, Rahil'e sahte belge düzenleyen kişi)
IMDB puanı	8.1	8.4

3. BULGULAR

Bu bölümde Cengiz'in çocukları ve Kefernahum filmlerinin Erikson'un psikososyal kuramı kapsamında ve çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanıma karşı rol karmaşası psikososyal evreleri kapsamında analiz edilmesi sonucunda elde edilen bulgular sunulmuştur.

Çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu

Erickson'a (1959) göre çocuk bilginin ve çalışmanın geniş dünyasına girmek yeni temalar öğrenme isteği ve hevesi içindedir. Çocuğun öğrenme süreci ve öğrenme ortamı sadece okul ile sınırlı değil aynı zamanda kendi ev ortamı ve yakın çevresi ve de arkadaşlarının yanındır. Bununla birlikte bu dönemde aile dışındaki sosyal ortamlarda kazanılabilecek ödüller ve elde edilecek başarılar çocuğun yetkinlik duygusuna katkı sağlamakta ve de kimlik duygusuna güçlendirmektedir (Erikson, 1968). Filmdeki ana karakter Byambaa anne babası ve kardeşleri ile birlikte Moğolistan'da kendilerine ait otlakta ve Moğol çadırında yaşamaktadır ve okul sonrası ailesine ait sürüyü atlarla güderek yardım etmektedir. Byambaa'nın en büyük hayali Erikson'un da belirttiği üzere aile dışında sosyal bir ortamda bir ödül, bir başarı elde etmektir. Baymbaa Moğolistan'ın en önemli festivali olan Nadaam'da jokey olarak yarışmak ve birinci gelme hayalini filmin açılış sahnesinde çocuklar için gönüllü olarak bir kuruluşta çalışan ve daha sonra Moğolistan'a gelecek olan Sarah'a yazdığı mektubunda belirtmektedir. Yaşadıkları bölgenin en önemli at yetiştiricilerinden biri olan Bold'un yarışlarda kendi atlarına jokeylik yapması için Byambaa'nın ağabeyini babasından isteyerek alması Byamba'yı hem sevindirmiştir hem de çok üzümüştür. Ağabeyi için çok sevinen Byambaa en büyük hayalini gerçekleştirme için kendisinin de Bold ile birlikte gitmesi için babasına ve Bold'a yaptığı teklif sonuçsuz kalmıştır. Çünkü Byambaa 9 yaşındadır ve de yarışlara katılmak için yaş sınırı 10'dur. Byambaa çok iyi ata bindiği halde yarışlara katılmasına izin verilmediği için kendini çok yetersiz ve çaresiz hissetmiştir.

Byambaa'nın hayvanları otlattığı bir gün Nadaam festivalindeki at yarışlarına hazırlanan jokeylerin arasına karışarak onlarla yarışması sonucu atı Kestane ile birlikte birinci gelmesi ile Vali'nin de dikkatini çekmiştir. Byambaa bu olayı planlamadığını, hayvanları otlatırken jokeylerin yarıştığını görmesiyle birlikte bir anda yarışma hevesi geldi şeklinde aktarmaktadır. Bu sahnede Byamba yarışmacı bir hevesle hareket etmiştir. Erikson'a (1963, 1964) göre çocuğun en iyiyi yapmaya yönelik güdülenmesi düşünüldüğünde aşağılık duygusu bir dereceye kadar istendik olabilir, ancak çocuğun kendisini, bir şey yapamayacak kadar yetersiz hissetmesine neden olduğunda çocuk yaptığı ya da ilgilendiği konuda/durumda geriler ya da aşırı derecede yarışmacı bir tutum içine girebilir.

Byambaa'nın babasının yarışlar için neden at eğitmediğini halen sorgulayan Byambaa bu işi kendisinin yapabileceğini düşünmüş ve bu düşünceyi "hiç kimsenin bir diğerinin çok istediği bir şeyi yapmayı engellemeye hakkı yoktur" şeklinde belirtmiştir. Bu düşünce ile bir gece atı Kestaneyi, babasının kaşağısını ve Kestane'nin üstüne sermek için de annesinin yatak örtülerinden birini de gizlice almıştır. Kestaneyi yarışlara hazırlamaya karar vererek evden ayrılmıştır. Annesinin en değerli örtülerinden birini almasının nedeni ise Kestane'nin koşarken ne kadar terleyip terlemediğini kontrol etmesidir, çünkü Byambanın yaşadığı topraklarda yetkin bir jokey sadece atı sürmez, atını ve özelliklerini de çok iyi bilip yarışa hazırlamalıdır. Ertesi sabah annesi ve babası Byambaa'nın gizlice evden kaçtığını anlamıştır. Ertesi sabah Baymbaa'nın peşine düşen babası Byamba'ya çok kızmıştır. Baymbaa babasına yakalandığı an otlaklarda hızlıca koşup uzaklaşmıştır. Babası Byambaa'nın yarışlara katılma azmini ve hevesini annesinin iknası ile geç de olsa iyice kavrayabilmiş ve Kestaneyi birlikte yarışlara hazırlamaya başlamışlardır. Ancak Byambaa'nın

babası tıpkı Baymbaa gibi dedesinin atlarından birini gizlice kaçırmış atı yarışlar için hazırlık süresinde çok zorlamış ve at ölmüştür. Hazırlıklara başlasalar bile Bymbaa'nın babası Kestaneyi çok fazla zorlamak istemediği için Kestaneyi serbest bırakmıştır. Bu olaydan sonra Baymbaa kendisinin at binme konusundaki becerisinin iyi olmadığı için babasının bu kararı aldığını düşünmüş ve nu konunun nasıl çözüleceği konusunda endişe yaşamaya başlamıştır. Erikson (1959), çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu evresini çocuğun gerçek yaşama bir giriş ve başlangıç evresi olarak gördüğünden çocuk bu evrede yaptıkları ve/veya olaylarla ve diğer insanlarla nasıl başa çıkacağı konularında endişelenmeye, düşünmeye başlar. Byambaa bir sabah uyandığında sevinç içinde dışarıya bakmıştır çünkü babası Kestaneyi bulup getirmiştir ve Byambaa, Nadaam festivalindeki ana yarışa olmasa da hazırlık yarışlarından birine katılabilecektir. Hazırlık sürecinde Byambaa ve babası Suvarga Khairkan Dağında atalarının ritüellerini yerine getirirler ve babası Byambaa'ya neden at yetiştirmeyi bıraktığının da hikayesini anlatır. Bu hazırlık süreci aynı zamanda Byambaa'nın babası ile olan iletişiminin güçlenmesine, “babanın yanında ne kadar çok durursan o kadar çok insan tanırırsın” Moğol atasözü ile de toplumun aktif bir üyesi haline gelmeye yönelik attığı adımlara da işaret etmektedir. Ayrıca Erikson'un (1968) belirttiği üzere Byamba babası ile geçirdiği bu süre onun için değerli bir sosyal öğrenme ortamı ve çevresi oluşturmuştur. Hazırlık yarışlarında Byambaa yarışın ortasında bir aksilik yaşayıp Kestane'nin üstünden düşmüştür, Kestane yarışı birinci olarak tamamlamış ama kurallar gereği üstünde Byambaa olmadığı için diskalifiye olmuşlardır. Bold, Kestane diskalifiye olunca birinci gelen atını Byambaa'ya hediye etmiştir. Bu durum bile Byambaa'nın jokey olarak at sürmede ne kadar yetkin olduğunun bir kanıtı olmuştur. Cengiz'in Çocukları filmine ait bulgularda ele alınan temel kavramlar ve sahnelerdeki gösterim yerleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Erikson'un Psikososyal Kuramının Çalışkanlığa Karşı Aşağılık Duygusu Evresi İle İlişkili Temel Kavramların Cengiz'in Çocukları Filmindeki Gösterim Yerleri

Temel Kavramlar	Filmdeki Gösterim Yerleri
Yetkinlik duygusu	01.'53 '' - 02.'23 '' , 06.'53 '' - 07.'01'' , 17.'16 '' - 17.'27 '' , 60'10'' - 61.'32''
Aşağılık duygusu/Yetersizlik duygusu	07.'13 '' - 07.'51 '' , 58.'34 '' - 59.'27 '' , 32.'46 '' - 33.'11 ''
Yarışmacı tutum	19.'31 '' - 20.'41 '' , 27.'18 '' - 27.'40 ''
Psikososyal çevre	01.'52 '' - 02.'00 '' , 59.'27 '' - 63.'27 ''

Kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası

Erikson'a göre (1997/2014) umut, daha iyiye doğru bir gelişme arzusu içermektedir. İnsan umudunu bazen hayaller kurarak, bazen de istediği arzu ettiği hedefe yönelik hayaller kurarak ve bir takım eylemler de yaparak gerçekleştirir. Bunun için de temel bir güven hissine sahip olmak gerekmektedir ve bu güven annenin sunacağı içtenlikli ilgisile beslenmektedir. Çaresizliğin ortaya koyduğu sıkıntı anında temel güven yeniden inşa edilmelidir. Bu süreçte de içtenlikli ilgi, çaresizlik ve acizlik hissedenin üzerine titreme ile kendini göstermektedir. Erikson'un bağıllık ve sadakat olarak isimlendirdiği bu güçlü yönler çocukluk ve yetişkinlik arasındaki ergenlik döneminin ortasında çıkmaktadır. Bu sadece güvenme ve kendine güvenme kapasitesinin yüksek düzeyde güncellenmesi değil, bireyin bir amaca ve sadakata da bağlanmasıdır. Filmdeki ana karakter Zain El Hajj adam yaralama suçundan dolayı ıslahevindedir ve buradaki sağlık muayenesinde 12 yaşında

olduğu anlaşılmıştır. Zain'in ailesi ve kendisi arasındaki sadakat ve bağlılığı kendisini dünyaya getirdikleri için ailesine dava açması ile sorgulamıştır. Bu sorgulamayı temsilen mahkeme sahnesi olan filmin ilk sahnesinden itibaren Zain'in temel güveni sarsılmış, ailesinden içtenlikli bir ilgiliyi görememiş, Beyrut'un gece kondu mahallelerinde yoksulluk, çaresizlik ve şiddet içinde yaşamını sürdürmekte olduğu anlaşılmaktadır. Zain'in artık yaşadıklarından dolayı kendisi için bir şey istemekle ilgili umudu da kalmamıştır, ıslahevine geldiğinde buradaki çocuk ve ergenlerin dışarıya iyi insanlar olarak dışarıya çıkacağına yönelik umudu da tükenmiştir. Film boyunca kaç çocuğa sahip olduğu anlaşılamayan ailenin nüfusuna, şiddet ve yoksulluk dolu bir dünyaya tekrar bir çocuğun daha katılacağı haberini annesi Zain'e ıslahevinde haber vermiştir. Bu haberle Zain anne ve babasına duyduğu öfke artmıştır ve artık çocuk yapmalarını istememektedir. Zain bu düşüncesini cezaevinden toplumsal olaylara değinen bir TV programına gizlice telefon açtığı sahnede "Yetişkinlerden beni dinlemelerini istiyorum, çocuk yetiştiremeyen yetişkinlerin, çocuk sahibi olmalarını istemiyorum" şeklinde dile getirmiştir.

Her bebek dünyaya geldiği andan itibaren bir kimlik ile adeta işaretlenir ve bu kimlik çocuğun varlığını onaylar ve onu diğer bireyler ayırmaktadır (Erikson, 1997/2014). Ergenlik döneminin temel görevlerinden biri bireyim kim olduğuna, daha geniş bir düzlemde ise toplum içinde yerinin ne olduğuna ilişkin bir kimlik duygusunu geliştirmektir (Erikson, 1968). Bununla birlikte ergenler kim olduklarına, nasıl biri olduklarına ve yaşamda neler yapacaklarına karar verme ile karşı karşıya kalmaktadır (Santrock, 2011/2014). Zain ve de kardeşlerinin varlıklarının onaylanması için önce gerçekten bir kimlik belgelerinin olması gerekmektedir, ancak ne Zain'in ne de kardeşlerinin doğdukları andan itibaren kimlik belgeleri yoktur, okula gidememektedirler. Zain'in toplumdaki yerini sorgulaması yaşamlarındaki suç, açlık, sefalet ve şiddet dolu Beyrut'un ara sokaklarında hayatta kalmaya çalışma ile yoğun bir şekilde ilişkilidir. Ergenlik dönemindeki kimlik gelişimini harekete geçirmede ve oluşturmada ergenlik döneminin ilk yılları önemli bir rol oynamaktadır. 12 yaşında olan Zain için kimliği ve yaşadığı dünya ile ilgili sorgulamalar çoktan başlamıştır. Bu sorgulamalar 11 yaşındaki kızkardeşi Sahar'ın mahalledeki 30 yaşındaki market sahibi ve aynı zamanda ev sahipleri olan Assad ile resmi bir nikâh olmadan evlendirilmesi ile de zirveye ulaşmıştır. Zain bu evliliğe yetişkin bir birey olmamasına rağmen anne babasının rıza göstermesinden farklı olarak karşı çıkar ve evde yaşanan arbede sonucunda anne ve babasına mani olamamıştır. Zain aslında daha önce kız kardeşi Sahar'ı da alıp zaten evden ayrılma planı yapmıştır. Ama bu olayla birlikte Zain kendisi için bir "yuva", "ev" veya "aile" olmayan bu yerden uzaklaşmıştır.

Erikson'un kimlik gelişiminde kullandığı önemli kavramlardan biri de psikososyal moratoryumdur. Bir başka ifade ile çocukluk dönemi güvenliği ile yetişkinlik özerkliği arasında yer alan bir dönemdir. Ergenin kendini keşfetme ihtiyacını ve uğraşısını sınırlandırabilen, zorlamalara ve aşırı sorumluluklara karşı verilen kısa bir ara olarak tanımlanan psikososyal moratoryumda ergenler farklı kimlikler ve roller deneme yakalama şansına sahip olabilir. Farklı roller ve kimlikler için deneyimleri yakalayabilmek tutarlı bir kimlik duygusunun gelişimi için önemli bir başlangıçtır. Fakat rol deneyimlerini sadece buna izin veren ve destekleyen bir çevrede gerçekleştirmek mümkündür (Santrock, 2011/2014; Steinberg, 2005/2007). Zain markette çalışmak istememiş ve okula gitmek istemiştir. Ancak babası buna karşı çıkmış ve okula gitmesine izin vermemiştir. Çünkü market sahibi ev sahipleridir ve Zain okula giderse ve markette çalışmayı bırakırsa evden atılacaklarını düşünmüştür. Zain okul sonrası yine de çalışmaya devam edeceğini söylemiş olsa da babası kararından dönmemiştir. Zain gündüz markette çalışıp gecede sokakta satıcılık yapmakta ve yaşamda kalabilmek için bir yetişkin gibi çok fazla sorumluluk yüklenmiştir. Erikson'a göre psikososyal moratoryumun eksikliği ya ergenin kendisine koyduğu sınırlamalar ya da başkaları ve aileleri tarafından onlara getirilen sınırlamalar veya yaşam koşulları nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Bu sınırlamalar üzücü olaylardır ve bu durum kimlik duygusunu geliştirmedeki başarısızlık olarak değil potansiyeldeki kayıp olarak ele alınmalıdır (Steinberg, 2005/2007). Zain yaşadığı fiziksel ve sosyal çevrenin getirmiş olduğu güçlüklerle ve ailesinin içinde bulunduğu zorluğu kabul etmesi ve bu zorluktan çıkmak için çaba göstermemesi ile baş etmeye çalışmıştır. Ancak Sahar'ın market sahibi ile evlendirilmesinin ardından evden ayrılması sonucu tanıştığı Etyopyalı sığınmacı Rahil'in (Tigest) oturma izni bitmesi ile birlikte polis tarafından yakalanması ve Zain'in Rahil'in bebeğine bakma süreci de çok zorlu olmuştur. Kız kardeşi Sahar'ın kocasını yaralaması (Sahar evlendikten kısa bir

süre sonra hamileliği sorunlu geçmiştir ve müdahale yapılamadığı için ölmüştür) ve hapishaneye düşmesi Zain'in kimlik duygusunu geliştirme ve kimlik kazanma yolundaki en önemli potansiyel kayıptır.

Ayrıca psikososyal moratoryum sürecinde ergen olumlu bir kimlik oluşturabilmesi için karşı karşıya kaldığı ya da kendisine sunulan bazı rollerden kaçınması gerekebilir, toplum tarafından kabul edilebilir olmayan kimlik rollerine yönelme veya bu konuda ısrarcı davranma olumsuz kimlik gelişimine yol açmaktadır (Erikson ve Erikson, 1997). Bu bağlamda Zain'in etrafında toplumsal açıdan kabul edilebilir olumlu bir kimlik bulmak oldukça güçtür. Bununla birlikte Zain'in çevresinde yaşamında zorlu koşullara direnen ve baş etmeye çalışan tek kişi Etyopyalı Rahildir. Ancak yasal olmayan yollarla da olsa oturma iznini yineleyemeyen Rahil yakalanarak hapishaneye girmiş ve yaşadığı barakaya günlerce gelememiştir. Erikson 'un (1968) bir önceki evredeki krizlerin telafisi mümkündür görüşünden yola çıkarak Zain'e ailesinden bile iyi davranan ve onun bakımı ile de ilgilenen Rahil'i, Zain'in yaşadığı temel güvene karşı güvensizlik krizinin çözümü ve telafisi için uzanan bir el olarak görmek mümkündür. Rahil'in barakaya gelmeyişi ile Zain Rahil'in kendi annesinden bile daha kötü olduğunu ve oğlu Yonas'ı terk ettiği düşünmüştür. Bu düşünce Zain'in yaşamında daha iyiye doğru bir gelişme veya umudunun artık kalmadığının tekrar bir göstergesidir.

Erikson'a (1963) göre dış dünya bireyin içinde yaşadığı toplumsal çevreden oluşmaktadır. Bu toplumsal çevre de bireyin gelişimi ve bakımını sağlayan, üstelenen diğer bireyler ya da bireyin kendisi için önem arz eden diğer insanlardan oluşmaktadır. Egonun işlev göstermesinde ve gelişmesinde toplumdaki temel kültürel ve sosyal yapılar ve birey için önemli diğer insanlar katkıda bulunmaktadır. Egonun işlevinde birey ve toplum arasındaki karşılıklı organizasyonun oluşabilmesi için çatışmalardan ve krizlerden bağımsız destekleyici bir psikososyal ortam gerekmektedir. Zain de Tigest'in yakalanmasından itibaren sokaklarda tanıştığı Suriyeli mülteci kız Maysoun sayesinde yardım kuruluşlarının yerini öğrenmiş, nasıl gıda ve diğer yardımları isteyeceğinin rolünü ayna karşısında pek çok kez denemiştir. Kendisinin ve Tigest'in oğlu Yonas için yaşamsal ihtiyaçları kısa ve zorlu bir şekilde karşılamıştır. Ancak Zain'in hayali kendisi için yaşamsal ihtiyaçların da ötesinde olumlu bir psikososyal çevredir. Zain ve Maysoun'un Lübnan dışında gitmek istedikleri ülkeler hakkında konuşurken nasıl bir psikososyal çevre istedikleri de ortaya çıkmıştır. İkilinin aralarında gitmek istedikleri ülke olan İsviçre ile ilgili geçen konuşmada "orada çocuklar doğal yollardan ölüyor" şeklinde geçen ifade ile Zain kendisi için yeni bir hedef ve yeni bir psikososyal çevrenin ismini de böylece koymuştur. Zain bu yeni umuda doğru gidebilmek için eyleme geçmiş ve Rahil'e para karşılığında sahte oturma izin belgelerini ayarlayan kişi olan Aspro ile iletişime geçmiştir.

Kefernahum'un son kareleri Zain'in ıslahevinde pasaport için fotoğraf çekirmesi ve kendisinden gülümsemesinin istenmesi ile son bulmuştur. Film boyunca yüzü hiç gülmeyen Zain'in bu gülümsemesi artık bir umudu olduğuna yönelik olarak yorumlanabilir. Bulgulardaki değerlendirmede ele alınan temel kavramlar ve sahnelerdeki gösterim yerleri Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3: Erikson'un Psikososyal Kuramının Kimlik Kazanmaya Karşı Rol Karmaşası Evresi İle İlişkili Temel Kavramların Kefernahum Filmindeki Gösterim Yerleri

Temel Kavramlar	Filmdeki Gösterim Yerleri
Bağlılık/Sadakət	05.'24 ''- 07.'57 '' , 23 '31 ''- 31.'44 '' , 60.'23 ''- 61.'27 ''
Umut	23.'31 ''- 31.'44 '' , 60.'10 ''- 60.'23 '' , 60.'56 ''- 120.'23 ''
Kimlik arayışı Psikososyal Moratoryum	11.'33 ''- 12.'08 '' , 39.'35 ''- 43.'44 '' , 43.'46 ''- 51.'27 '' , 60.'36 ''- 60.'41 '' , 60.'50 ''- 60.'54 ''

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada Cengiz'in Çocukları ve Kefernahum filmleri Erikson'un psikososyal kuramındaki çalışmaya karşı aşağılık duygusu ve kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası evreleri dikkate alınarak incelenmiştir.

Çocuğun içinde yaşadığı kültürün, çocuğun gelişen fiziksel ve bilişsel kapasitelerine, yeni beklentiler oluşturarak çocuğa tepki vermeleri önemlidir çünkü çocuklar bu güçlüklerden yararlanmaya hazırdırlar (Avis ve Harris, 1991). Orta çocukluk döneminde çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu evresinde çalışkanlık çocuğun yararlı birçok beceride ve görevde ustalasmaını içermektedir. Byambaa da Moğol kültürünün en önemli becerilerinden ve görevlerinden biri olan at binme becerisini sosyal bir ortam olan Nadaam festivalinde ön yarışlarda bile olsa gerçekleştirince, kendine olan güven duygusu da tazelenmiştir. Erikson (1997/2014) günlük yaşamda ve/veya uygulamaya yönelik her alanda özgün ve yaratıcı olmanın gerekmediğini ancak yetkin olmanın bir zorunluluk olduğu ve bu nedenle de gerçekte bireyin yaptığı her şeyde veya yapmak için girişimde bulduklarında bireyin kabul edilebilmesi ve anlaşılabilmesi için bir yetkinlik ve standart talep edildiğini belirtmektedir. Bu çerçevede Byambaa'nın yaşadığı Moğol kültüründe yetkinliğinin kanıtlandığı ve sağlıklı bir kimlik duygusu için bir sonraki psikososyal evreye artık hazır olduğu söylenebilir.

Kefernahum filminde ise Zain'in yaşamı önceki evrelere ait çözülmemiş krizlerle birlikte kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası evresi kapsamında incelenmiştir. Bebeklik döneminden itibaren çocuğun büyüme sürecinde çocuk ve çocuğun bakımını sağlayan yetişkin arasında dialog veya etkileşim olarak isimlendirilen kavramlar psikososyal bağlamda ritüelleşme boyutu olarak ele alınmaktadır. Bu boyut eğlencelidir ve eğlenceli olduğu kadar yapılandırılmıştır ve tekrarlandıkça alışıldık bir hale gelmektedir (Erikson ve Erikson, 1997/2014). Zain bebeklik döneminden itibaren ritüelleşme boyutunda çatışmalar ve sorunlar yaşamıştır. Kimlik kazanma sürecinde ergenlik döneminde bireyin kendisine sunulan veya kendisinden beklenen her rolü kabul etmemesi gerekmektedir. Rol reddi ergenin kimliğinin sınırlarının oluşması için önemlidir. Değişmekte olan koşullara uyum sağlamak mevcut koşullara uyum sağlamayı kabul etmeyen asillerle gerçekleşmektedir. Bu başkaldırı ile ritüelleşmelerin bütün olarak güncellenmesi gerçekleşmektedir (Erikson ve Erikson, 1997/2017). Kefernahum filminin Erikson'un da belirttiği üzere yaşadığı olumsuz psikososyal çevreye haklı bir şekilde itiraz eden ve ritüelleşmelerini güncellemek isteyen, kimlik kazanma çabasında olan 12 yaşında bir asiye Zain karakterini ele aldığı belirtilebilir.

Sonuç olarak, Cengiz'in çocukları ve Kefernahum isimli filmlerin Erikson'un psikososyal kuramı ile ilgili kuramsal çerçevenin yaşantıya nasıl yansıdığı ortaya konulmuştur. Bu çerçevede bir sanat eseri olarak ortaya çıkan sinema filmlerinin gelişim kuramları açısından incelenmesi bireyin dünyayı anlama çabasına yardım etmesi, bireyin büyüme ve gelişme hikayesi ile ilgili olarak ortaya çıkan kavramları anlamasına yardım etmesi çerçevesinde işlevsel olabileceği söylenebilir. Bu değerlendirme kapsamında düşünüldüğünde bu çalışmanın Erikson'un psikososyal kuramının ve ilgili evreleri temsil eden kavramların sinema filmlerindeki çocuk ve ergen karakterler ve yaşamları üzerinden ele alınarak incelenmesinin alan yazınına önemli bir katkı sunduğu düşünülmektedir. Ayrıca sinema filmlerinin eğitim-öğretim süreçlerinde gelişim kuramları ve gelişim bilimi perspektifinden ilgili derslerde (örn. gelişim psikolojisi, erken çocukluk döneminde gelişim vb.) öğrenim materyali olarak kullanılması önerilmektedir. Böylece mesleğe atılmadan önce gerçek yaşamın adeta bir simülasyonu olan üniversite yaşamındaki genç yetişkin bireylerin akademik, sosyal, duygusal ve bilişsel repertuarlarının zenginleşmesine katkı sağlanmış olacaktır. Bu çalışma ilgili filmleri psikososyal bir perspektiften ele almıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalar için sinema filmlerinin gelişim kuramları açısından karşılaştırmalı bir şekilde ele alınıp tartışılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Arnett, J. J. (1995). Broad and narrow socialization: The family in the context of a cultural theory. *Journal of Marriage & Family*, 57(3), 617–628. <https://doi.org/10.2307/353917>.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Avis, J., & Harris, P. L. (1991). Belief-desire reasoning among Baka children: Evidence for a universal conception of mind. *Child Development*, 62(3), 460-467.
- Blatt, S. J. (2006). A fundamental polarity in psychoanalysis: Implications for personality development, psychopathology, and the therapeutic process. *Psychoanalytic Inquiry*, 26(4), 494-520. <https://doi.org/10.1080/07351690701310581>.
- Chavez, R. (2016). Psychosocial developmental factors associated with occupational and vocational identity between infancy and adolescence. *Adolescent Research Review*, 1-307-327.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). *Basics qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousands Oaks: Sage.
- Dumas, T. M., Lawford, H., Tieu, T., & Pratt, M. W. (2009). Positive parenting and its relation to identity status in young adulthood: A longitudinal study. *Developmental Psychology*, 45, 1531-1544.
- Erikson, E. H. (1959). *Identity and the life cycle*. *Psychological issues* (Monograph No.1). International University Press.
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and Society* (2nd ed.). W.W. Norton & Company.
- Erikson, E.H. (1964) *Insight and Responsibility: Lectures on the Ethical Implications of Psychoanalytic Insight*. W.W. Norton & Company.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. W.W. Norton & Company.
- Erikson, E. (1976). Reflections on Dr. Borg's Life Cycle. *Daedalus*, 105(2), 1-28.
- Erikson, E. H., & Erikson, J. M. (1997). *The life cycle completed: Extended version*. W.W. Norton & Company.
- Erikson, E. H., ve Erikson, J. M. (2014). İnsanın sekiz evresi: Genişletilmiş baskı (G. Akkkaya, Çev., 1. Baskı). Okuyan yayınevi. (Orijinal Çalışma basım tarihi 1997)
- Geray, H. (2006). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş iletişim alanından örneklerle*. Siyasal Yayınevi.
- Issawi, S., & Dauphin, B. (2017). Industry versus inferiority. In Zeigler-Hill V., Shackelford T (Eds.), *Encyclopedia of Personality and Individual Differences*. Springer International Publishing.
- Rapley, T. (2007). *Doing conversation, discourse, and document analysis*. Sage Publication.
- Santrock, J. W. (2014). *Ergenlik*. (D.M., Siyez, Çev. Ed., 14. Baskı). Nobel Yayınevi. (Orijinal çalışma basım tarihi 2011).
- Steinberg, L. (2007). *Ergenlik*. (F. Çok, Çev. Ed., 1. Baskı). İmge Yayınevi. (Orijinal çalışma basım tarihi 2005).
- Schneider, I. (1987). The theory and practice of movie psychiatry. *The American Journal of Psychiatry*, 144(8), 996-1002.
- Schwartz, S. J. (2001). The evolution of Eriksonian and neo-Eriksonian identity theory and research: A review and integration. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 1, 7–58.

Sinnerbrink, R. (2009). Hugo Münsterberg. In Colman F. (Ed.), *Film, Theory, and Philosophy: The Key Thinkers* (pp. 20-30). McGill-Queen's University Press. Retrieved April 30, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/j.ctt130hd7j.7>

Özdoyran, G. (2020). Medya çalışmalarında geriye dönük yeniden okumalar: (Deleuze Sonrası) Kant ve Film. *Kültür ve İletişim*, 23(45), 241-272.

Pradipta, M. A. (2019). The analysis of id, ego, superego of Yuri Orlov In Lord of War movie by Andrew Niccol. [Unpublished Undergraduate thesis]. Diponegoro University.

Walsh, S. D., Harel-Fisch, Y., & Fogel-Grinvald, H. (2010). Parents, teachers and peer relations as predictors of risk behaviors and mental well-being among immigrant and Israeli born adolescents. *Social Science & Medicine*, 70, 976-984.

Wedding, D., & Niemiec, R. M. (2003). The clinical use of films in psychotherapy. *Psychotherapy in Practice*, 59, 207-215.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED SUMMARY

Purpose

In this study, based on the psychosocial development theory in line with Erikson's view that cinema is a functional tool in examining, evaluating, and explaining the psychological elements, two films belonging to Central Asia and the Middle East lands will be analyzed. In this context, the analysis of the children of Cenghis and Cefernahüm movies are discussed within the scope of the inferiority feeling against industry and the role confusion against gaining identity.

Methodology

Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in this study. Document analysis is a systematic method used to examine and evaluate documents such as printed and/or electronic materials (Rapley, 2007). Geray (2006) classified documents according to their qualities and their environment. In this study, movies based on audio-visual, which are under the title of documents, will be used according to the qualifications of Geray's definition.

Findings

According to Erikson (1959), the child is eager and eager to learn new themes to enter the wide world of knowledge and work. The learning process and learning environment of the child are not limited to the school, but also to his / her home environment and close environment, and friends. However, in the industry versus inferiority period, the awards and successes that can be obtained in social environments outside the family contribute to the child's sense of competence (Erikson, 1968). The main character in the film, Byambaa, lives with her parents and siblings in their own pasture and Mongolian tent in Mongolia and helps her after-school by herding her family with horses. Byambaa's biggest dream, as Erikson puts it, is to achieve an award, success in a social environment outside of the family. However, when he is not allowed to participate in races, Byambaa constantly strives to demonstrate his competence in horse riding, and at the end of the film, he reveals this competence in the Mongolian culture he lives in, and thus comes out with a strong sense of self from the conflict of the psychosocial phase he is in.

Hope includes a desire to develop for the better and individuals realize their hope sometimes by dreaming, sometimes by dreaming towards the desired goal and by doing some actions (Erikson, 1997/2014). For this, it is necessary to have a basic sense of trust and this trust is nourished by the sincere concern that the mother will offer. Zain El Hajj, the main child character in the film, is in detention facility for injuring a man, and his medical examination revealed that he is 12 years old. Zain's loyalty and devotion between him and his family was questioned by suing his family for giving birth to him. From the first scene of the film, which is the court scene representing this questioning, it is understood that Zain's basic trust was destroyed, he could not see a sincere care from his family, and he is a child who lives in poverty, despair and violence in the night-time neighborhoods of Beirut. One of the main tasks of the adolescence period is to develop a sense of identity and to query and what their place is in the society (Erikson, 1968). In order for Zain and his siblings to be authenticated, they must first have an identity document, but neither Zain nor his siblings have identity documents from the moment they are born, and they cannot go to school. Zain's questioning of his place in society is intensely related to trying to survive in the back streets of Beirut, which is full of crime, hunger, misery, and violence in their life in most of the scenes of the movie.

Discussion and Conclusion

Erikson (1997/2014) stated that it is not necessary to be original and creative in every field of daily life and/or practice, but that being competent is an obligation. Therefore a standard of competence is demanded so that the individual can be accepted and understood in everything that

the individual actually does or when they attempt to do it. states. In this context, it can be said that Byambaan proved his competence in the Mongolian culture he lived in and is now ready for the next psychosocial stage for a healthy sense of identity. In Kefernahum movie, Zain has had conflicts and problems in the dimension of ritualization since infancy. In the process of creating identity, the young person should not accept every role offered or expected of him. Role rejection is important for the formation of the limits of the young person's identity. Adapting to changing conditions takes place with rebels who refuse to adapt to existing conditions. With this rebellion, the ritualizations are updated as a whole (Erikson and Erikson, 1997/2014). It can be stated that the film Capernaum deals with the character of Zain, a "rebel" at the age of 12, who rightly objected to the negative psychosocial environment he lived in, who wanted to update his ritualization, and who was trying to search for his identity in every sense.

As a result, the examination of movies that emerged as a work of art in terms of developmental theories can be evaluated within the framework of helping the individual to understand the world and helping the individual to understand the concepts emerging in relation to the growth and developmental pathway. In addition, it is recommended to use movies as learning materials in lessons from the perspective of developmental theories in education processes.